

100 JOULULAULUA

Lapsi-, nuoriso- ja naiskuorolle
sovittanut: *Ákos G. Papp*

6. OSA

*Kanada – Amerikan Yhdysvallat – Brasilia
Etiopia – Tansania – Etelä-Afrikka – Senegal
Kiina – Filippiinit – Uusi Seelanti
Suomi – Tanska*

M122

Modus
Musiikki

Uutta suomalaista kuoromusiikkia
New Finnish Choral Music

100 JOULULAULUA

Lapsi,- nuoriso- ja naiskuorolle
sovittanut: Ákos G. Papp

6. OSA

Keskiaika - Suomi - Viro - Ruotsi - Tanska - Norja

M122

ISMN M-55003-136--4

© Modus Musiikki Oy, 2002 Kokkola, Finland

III

Tansania

94. Ilon ja onnen päivä. Tämä laulu löytyi pienestä vihkosesta eikä sen alkuperästä ole tietoja. Tiedän vain, että sen nimi on *Siku ya furaha*. Osallistuin festivaaliin Tansaniassa kesällä 2000 ja pää-kaupunkilaisen lapsikuoron johtaja antoi silloin minulle joulukasetin. Nuotteja ei ole, koska edes kaik-ki musiikinopettajat eivät osaisi lukea niitä. Tansanialaiset laulut ovat yleensä nopeita ja rytmikkäitä. Tämä ei ole nopea, mutta sitäkin rytmikkäämpi. Synkoopit saattavat aiheuttaa hankaluuksia niihin tottumattomille. Ehdotan, että vain varmaotteinen kuoronjohtaja ja kokenut kuoro ottaisi tämän laulun ohjelmistoonsa. Onnistuessaan ei valintaa takuulla tule katumaan.

Etelä-Afrikka

95. Joulun odotus. Zulu-heimon joululaulu. Zuluja on vaikea tavoittaa, koska heidän asuinalueilleen ei johda teitä. Olen käynyt Etelä-Afrikassa, mutta harmikseni Zulumaa on jäänyt näkemättä. Heilläkin on kuitenkin kulttuuria ja he osaavat laulaa ainakin yhtä hyvin, ehkä jopa paremminkin, kuin moni täällä Euroopassa. Löysin tämän laulun uusiseelantilaisesta laulukirjasta. Sen sanat kirjoitti Shirley Murray, kirjan päätoimittajan puoliso. Kirjassa tämä laulu on nro 14/II, ja sävelmän nimi on *Lala Mntwana*. Niin pieni sävelmä, mutta hyvin mielenkiintoinen. Se vaikuttaa pentatoniselta, muttei ole, vaan *firttailee* sen sävellajin kanssa, koska ensimmäisen rivin finalis on Fa. Sitä ei voida katsoa *pien*-säveleksi (kiinankielinen termi, ei ole sama kuin *pieni*), koska tärkeydeltään toisarvoiset, ns. läpijuoksevat *pien*-sävelet ovat vain johtosävelet Ti ja Mi, joita seuraa puolisävelaskel. Se, mikä antaa laululle karaktääriä, on sen kadenssijärjestys, eli asteet, joihin rivit päättyvät. Kadenssijärjestys on tällainen: Fa-Mi-Re-Do eli 4-3-2-1. Saakin tutkia satoja sävelmiä, ennen kuin tällainen kadenssirivi löytyy. Toisella viivastolla olevat epätavalliset soinnut viittaavat siihen, ettemme myöskään ole tekemisessä aivan tavallisen duurisävelmän kanssa. Oikeastaan aika helppo, mutta kiitollinen kappale kuorolle.

Senegal

96. Seuraan tähteä. Laulussa on 8 säkeistöä, mutta päämelodian kulkiessa koko ajan I Sopraanosta II Alttoon ja takaisin, ja myöskin hienon sanoituksensa ansiosta, se säilyttää viehätyksensä. Ongelmana saattaa olla II Alton matala e-sävel. Suomessa kuitenkin jopa lapsikuorot pystyvät siihen.

Kiina

97. Tähdet yössä loistelee. Kristittyjen lukua Kiinassa ei enää lasketa tusinoissa, vaan miljoonissa. Heillä on seurakuntia, kirkkoja, virsikirjoja ja myös omia virsiä. Alkuperäisiä kiinalaisia virsisävelmiä ei toki vielä ole paljon, mutta vähäistenkin joukosta löytyy kauniita ja hyviä. Tämä on yksi niistä vuodelta 1930. Jouluvirsi, jonka kiinankielinen nimi on *Huan Sha Ch'i*. Se on nro 99 virsikirjassa *Hymns of Universal Praise* (Hong Kong, 1981), joka on kirjan englanninkielinen versio. Kuulin ja lauloin sitä itsekin Taichungissa, Taiwanissa, toimiessani siellä Tunghai-yliopiston vierailevana professorina vuosina 1987-89.

Filippiinit

98. Joulun kiitoslaulu. Oli vaikea päättää, minkä kappaleen valitsisin niistä seitsemästä kauniista filippiiniläisestä joululaulusta, jotka löytyvät meidän kuoromme ohjelmistosta. Päädyin tähän, joka on nimeltään *Salamat*, ja peräisin Cuyo-saarelta. Tämä laulu on ehkä edustavin senkin takia, että sen sovituksessa käytän myös bassoa. Esitimme sen ensimmäisen kerran joulukonsertissamme Jyväskylässä v. 2001 kolmen muhkean basson avustuksella, ja se vaikutti aika hyvältä. Mutta 3 bassoa riitti juuri ja juuri. Ehdotan, että lapsi-, nuoriso-, tai naiskuoro, joka haluaa esittää sen, pyytäisi avuksi paikallisen mieskuoron basso-osaston, koska laulussa on päästävä matalaan D-hen asti niin, ettei se vain rätise, vaan soi kunnolla. Olisi hyvä saada myös 4 -5 kitaristia säestämään. Kitarat säestävät vain 1. ja 3. säkeistöt, joissa ei vielä bassoa ole. Soinnut (murresoinnut) on merkitty viivastojen yläpuolella. Säkeistö 2. ja 4. esitetään tietysti ilman kitarasäestystä, koska soinnut eivät siellä enää toimi. Vielä pieni neuvo: hyräilyosat on parempi toteuttaa laulamalla hiljaista y-vokaalia. Mm-hyräily suljetuin huulin soi, muttei oikein kannu. Y-vokaali voi olla yhtä hiljainen, mutta se

myös kantaa. Löysin tämän hienon laulun kasetilta, jonka toimitti *Asian Institute for Liturgy & Music*, ja jonka ostin Balin saarelta.

Uusi Seelanti

99. Te Harinui. Jotkut joululaulut päättyivät Suomeen monen mutkan kautta. Taiwanin professuurini aikana sain kutsun osallistua kansainväliseen kristilliseen taiteilijakonsultaatioon Balin saarella. Sen järjesti Intiassa työskentelevä uusiseelantilainen lähetysaarnajapariskunta. Mies oli teologi ja hänen vaimonsa kristillisen taiteen harrastaja ja sen monen haaran verraton asiantuntija. Luennoin Balissa kiinalaisista virsisävelmistä. Kerroin kuulijoilleni myös kiinnostuksestani joululauluihin. Niinpä kerran tuli postissa erään juuri ilmestyneen laulun nuotit. Sovitin sen kuorolleni ja ryhdyin hakemaan sovituslupaa. Minua neuvottiin kääntymään Australian tekijänoikeustoimiston puoleen, ja sieltä lähetettiin kirjeeni Uuteen Seelantiin. Eräänä päivänä sain pienen kirjapaketin. Siinä oli Uuden Seelannin kirkon upouusi joululaulukirja *Carol our Christmas* (1996) ja äänite hyvin ystävällisen kirjeen saattelemana. Lähettäjä oli Uuden Seelannin piispa John Murray. Hän ihmetteli, mistä olin saanut käteeni hänen vaimonsa kirjoittaman joululaulun nuotit maapallon toisella puolella, niin kaukana Uudesta Seelannista kuin suinkin mahdollista. Hänen vaimonsa on Uuden Seelannin tunnetuin hengellinen runoilija. Samalla piispa, oikeudenomistajan, *The New Zealand Hymnbook Trust*-in puheenjohtajana antoi minulle sekä sovitus-, esitys- että julkaisuluvan.

Sanat *Te Harinui* ovat Maorinkielisiä ja tarkoittavat siunausta. Maorit ovat saaren alku-asukkaita. Tämä on ensimmäinen Uudessa Seelannissa syntynyt ja julkaistu joululaulu (1959). Jonkinlaisena vastavetona siihen, että kaikki muut olivat Englannista tuotuja, täynnä talven lohduttomuutta, pimeää, pakkasta, lunta ja jäätä. Ne olivat Uuden Seelannin oloihin täysin sopimattomia. Kun jouluna Euroopassa on talvi, siellä on kesä kuumimmillaan, ihmiset istuvat joulujumalanpalveluksessa T-paidassa, shortseissa, aurinkolasit nenällä ja löyhyttelevät itseään virsikirjalla. Siksi tämä laulu alkaa näin: ”*Not on a snowy night...*” Tämä on aivan mahtava laulu! Myös sen sovitus on kunnianhimoinen. Altojen unelmakap-pale.

100. Tänne saavut uudelleen. Tämä toinen uusiseelantilainen laulu on tenhoa täynnä ja on kuoromme jouluohjelmiston, joka käsittää jo lähes 250 kappaletta, verraton aarre. Esittämiseen tarvitaan hyvän kuoron lisäksi lämminääninen solisti, kitara ja tenori. Ilman kitaraa ei sitä pidä esittää, eikä tenori saa laulaa kaula punaisena, jänteet ja suonet pullistuneina, vaan tenorin pitää olla lyyrinen, joka malttaa olla kohtelias kavaljeeri ja pysyä tasapainossa sopraanosolistin kanssa, myös korkeassa rekisterissä. Sävelmän nimi on *Dunstan*.

B O N U K S E T

Ylimääräisinä ja ilman numeroa vielä kaksi laulua.

Sydämeni lennä. Suomalainen joululaulu, joka puhuttelee minua kaikkein eniten, ja jota kuunnelllessani herkistyn aina. Sen on säveltänyt Pekka Simojoki ja sanoittanut Anna-Mari Kaskinen. Tähän lauluun minut tutustutti hyvän ystäväni Soili Aution johtama Kalajoen nuorisokuoro *Fermaatti* yhteiskonsertissamme Jyväskylässä v. 1996. Halusin pukea tämän laulun uudelleen ja rikkaammin, ja sovitin sen oman kuoroni tarpeiden mukaan. Siinä on 4-ääninen kuoro, solisti, huilu- ja viulusoolo. Sain tähän myös säveltäjän hyväksynnän. Pieni huomautus: viulu-soolo ei saa dominoida. Se vain palvelee, lämpimästi, anelevasti. Sama soolo ei soi huilulla yhtä hyvin.

Mun sydämeni halaa. Sen sävelsi tanskalainen Carl Nielsen (1865-1931). Harmitti, kun tämä lämminsävyinen laulu täytyi jättää pois sarjan ensimmäisestä vihkosesta oikeudenomistajan (kustantajan) epärealististen ja kohtuuttomien vaatimusten takia. Nyt on kulunut jo yli 70 vuotta säveltäjän kuolemasta, laulu on vapaa. Sen ensimmäinen säkeistö päättyy sanoihin: ”*En unhoittaa voi konsaan sua, jouluiltani.*” Mitä sopivimmat sanat päättää tämä sarja!

89

KUN JUMALAN POIKA NÄIN SYNTYÄ SAI

- 'Twas in the Moon of Wintertime -

Säv. Huron-intiaanien
joululaulu Kanadasta
Sov. Akos G. Papp
Suom. Pauli Ylitalo

♩ = 58

mf

1. Kun lin - nut o - li tal - vi - sil - la muut - to - mat - koil - laan, niin
2. Ei äi - ti pan - nut Las - ta ka - pa - loi - hin silk - ki - siin, vaan
3. Yö sil - loin o - li kyl - mä, kuo - li ku - kat, jää - tyi maa, ja
4. Ja met - säs - tä - jät sei - men luo - na sai - vat kuul - la tään: Tuo

sil - loin Her - ran en - ke - lit nuo saa - pui lau - la - maan. Ne tai - vaan va - lon tän - ne toi, ja
re - pa - lei - seen ka - nin - nah - kaan Hä - net kie - dot - tiin. Ja met - säs - tä - jät kuu - li tään: Soi
met - säs - tä - jät tie - si: Pien - tä Poi - kaa pa - lel - taa. Ne vii - vy - tel - leet suot - ta ei, vaan
Py - hä Poi - ka Ju - ma - lan tien näyt - tää e - lä - mään. Ja en - kel - kuo - roon liit - ty - en nuo

90

KAKSITOISTA ENKELIÄ

- Doze Anjinhos -

Trad. pohjoisamerikkalainen
Sov. Akos G. Papp
Suom. Pauli Ylitalo

♩ = 104

mf c.f.

mf Yy, kaa, koo, nee ja viis, o - li en - kel - ten lu - ku, kuus ja seit - se - män ja kah - dek - san,
mf Yy, kaa kol - me, nel - jä, vii - si, kuus ja seit - se - män ja
Yy, kaa, kol - me, nel - jä, vii - si, kuus ja seit - se - män ja

en - kel - ten lu - ku, kym - me - nen. en - kel - ten lu - ku, kaks - tois - ta
kah - dek - san, o - li yh - dek - sän ja kym - me - nen en - kel - ten lu - ku, yks - tois - ta, kah - des - tois - ta
kah - dek - san, kym - me - nen, en - kel - ten lu - ku, kah - des - tois - ta

91

ON VUORET LUOTU JUUDEAAN

The Hills Are Bare at Bethlehem -

Säv. Southern Harmony, 1835

Sov. Ákos G. Papp

Suom. Pauli Ylitalo

♩ = 88

1. On vuo - ret luo - tu Juu - de - aan, ja ruu - sut
 2. Kun suu - ri täh - ti Juu - de - aan ne vii - saat
 3. Vie aa - tok - sein mun Juu - de - aan, ja sin - ne

1. On vuo - ret luo - tu Juu - de - aan, ja ruu - sut
 2. Kun suu - ri täh - ti Juu - de - aan ne vii - saat
 3. Vie aa - tok - set mun Juu - de - aan, ja sin - ne

92

TIETÄJIEN VIERAILU

- Visita dos santos reis -

Brasilialainen kansansävelmä

Sov. Ákos G. Papp

Suom. Pauli Ylitalo

♩ = 92

mp *pp* *mp*

1. Kol - me tie - tä - jää kun yö - tä, ai, ai, tut - ki, niin ja täh - ti -
 2. Näin kun syn - tyi ar - mon tuo - ja, ai, ai, sin - ne tie - tä - jät vei
 3. Tai - val pit - kä kul - ki - jal - le, ai, ai, pie - nen tal - lin or - ren
 4. Kau - an vii - pyi - vät he siel - lä, ai, ai. Taas kun kul - ki - vat he

pp *cresc.*

vyö - tä, ai, ai, luok - se sei - men tien - sä ai - koi,
 Luo - ja, ai, ai, mis - sä Lap - sel - len - sa löy - tyi
 al - le, ai, ai, Siel - lä siu - na - us - ta toi - voi
 tiel - lä, ai, ai, tul - la päät - ti - vät he jäl - leen.

ON TÄHTI KIRKAS

Etiopia
Sov. Ákos G. Papp
San. Kari Haapala

♩ = 92

mf

1. On	täh - ti	kir - kas	mer - kin	vih - doin	an - ta - nut
3. Nyt	lap - si	täyt - tää	ko - ko	tal - lin	va - lol - laan, on
5. Nyt	lau - lu	täyt - tää	ko - ko	tai - vaan	kirk - kau - den,
1. Täh	- ti	mer	- kin	an - ta - nut,	
3. Lap	- si	täyt	- tää	va - lol - laan,	
5. Lau	- lu	tai	- vaan	kirk - kau - den,	
1. Täh	- ti	mer	- kin	an - ta - nut,	
3. Lap	- si	täyt	- tää	va - lol - laan,	
5. Lau	- lu	tai	- vaan	kirk - kau - den,	
1. Täh	- ti	mer	- kin	an - ta - nut,	
3. Lap	- si	täyt	- tää	va - lol - laan,	
5. Lau	- lu	tai	- vaan	kirk - kau - den,	

Va - pah - ta - ja	meil - le syn - ty - nyt.	On	äi - ti	pie - nen	Lap - sen	sei - meen
		On	aa - sit,	leh - mät,	lam - paat	i - han
		Ja	kuul - la	voi,	kun lau - laa	kuo - ro
Va - pah - ta - ja	syn - ty - nyt.	Lap - sen	sei - meen			
		Aa - sit,	lam - paat			
		Lau - laa	kuo - ro			
Va - pah - ta - ja	syn - ty - nyt.	Lap - sen	sei - meen			
		Aa - sit,	lam - paat			
		Lau - laa	kuo - ro			
meil - le	syn - ty - nyt.	Lap - sen	sei - meen			
		Aa - sit,	lam - paat			
		Lau - laa	kuo - ro			

♩ = 112

f

1. Tul - lut on i - lon ja on - nen päi - vä nyt meil - le,
2. Syn - tyi Ju - ma - lan Poi - ka py - hä Ma - ri - al - le, *p*

f

1. Tul - lut on i - lon ja on - nen päi - vä nyt meil - le, Al - le - lu - ja!
2. Syn - tyi Ju - ma - lan Poi - ka py - hä Ma - ri - al - le, *p*

f

1. Tul - lut on i - lon ja on - nen päi - vä nyt meil - le, Al - le - lu - ja!
2. Syn - tyi Ju - ma - lan Poi - ka py - hä Ma - ri - al - le, *p*

f

1. Tul - lut on i - lon ja on - nen päi - vä nyt meil - le, Al - le - lu - ja!
2. Syn - tyi Ju - ma - lan Poi - ka py - hä Ma - ri - al - le, *p*

f

Her - ram - me tar - jo - aa ar - mo - a, pe - las - tus - ta lan - gen - neil - le.
Mes - si - as, Va - pah - ta - ja Hän on syn - ti - sel - le maa - il - mal - le. *p*

f

Her - ram - me tar - jo - aa ar - mo - a, pe - las - tus - ta lan - gen - neil - le. Al -
Mes - si - as, Va - pah - ta - ja Hän on syn - ti - sel - le maa - il - mal - le. *p*

f

Her - ram - me tar - jo - aa ar - mo - a, pe - las - tus - ta lan - gen - neil - le. Al -
Mes - si - as, Va - pah - ta - ja Hän on syn - ti - sel - le maa - il - mal - le. *p*

f

Her - ram - me tar - jo - aa ar - mo - a, pe - las - tus - ta lan - gen - neil - le.
Mes - si - as, Va - pah - ta - ja Hän on syn - ti - sel - le maa - il - mal - le. *p*

mf

Kuo - ro en - kel - ten nyt lau - laa se
mf Ol - koon kun - ni - a Si - nul - le, Sä

le - lu - ja!

mf

Kuo - ro en - kel - ten nyt lau - laa se
mf Ol - koon kun - ni - a Si - nul - le Sä

le - lu - ja!

mf

Kuo - ro en - kel - ten nyt lau - laa se
mf Ol - koon kun - ni - a Si - nul - le Sä

Kuo - ro en - kel - ten nyt lau - laa se
Ol - koon kun - ni - a Si - nul - le Sä